

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

**Dagbog for
Opholdet paa Bramsnæs
i Dagene den 1-8 Juli 1922**

Baggrund

Lejrpladsen ved Bramsnæs Vig blev fundet af pastor N. C. Petersen i 1920 og tilhørte K.U. De fem barakker blev opført to år senere for et beløb af 4.000 kr., som blev skaffet ved indsamling. Lejren blev benyttet af K.U. og U.17.

K.U. er Kirkelig Ungdomsforening, der blev stiftet i København i 1899 med det formål at ”udbrede Oplysning i grundtvigsk Aand”.

U.17, Ungdomsforeningen af 1917, blev stiftet af Axel Rosendal og omtales af ham som ”mine konfirmanders forening”. Foreningen var for både piger og drenge i St. Stefans Sogn. U.17 er beskrevet i bogen ”Lykkelige Aar – Træk af U 17’s historie”, København 1944.

Axel Rosendal (1883-1966) var fra 1914 residerende kapellan ved St. Stefans Sogn, senere sognepræst og provst samme sted og 1935-53 biskop i Roskilde.

N. C. Petersen (1896–1933, fulde navn Niels Christian Mathias Petersen) kaldet N.C. var sekretær for K.U. i 1919-23. Han blev i 1924 residerende kapellan ved St. Stefans Sogn.

Dagbogen er skrevet af Poul Johansen (1904-84, fulde navn Poul Svend Hans Johansson), der i 1919 blev konfirmeret i St. Stefans Kirke på Nørrebro i København og i mange år derefter var meget aktiv i U.17.

Dagbogen er indtastet af Poul Johansens søn Mogens Johansson, som har fulgt teksten nøje, selv om der mangler enkelte ord, og man kan synes, at tegnsætningen er lidt mangelfuld. Billederne er fra Poul Johansens fotoalbum.

Dagbog for Opholdet paa Bramsnæs i Dagene den 1-8 Juli 1922

Noter fra mit Ophold i K.U.'s Sommerlejr paa Bramsnæs i Dagene d. 1. – 8. Juli 1922

Lørdagen den 1. Juli Kl. 6⁴⁵ Aften mødte jeg Gudmund Laugesen, Kaj Christiansen, Carlo Larsen og Hans Børge Krogh ovre ved Fredensborggade Nummer 7. Lidt i 7 startede vi ud ad Hillerødgade og Hulegaardsvej; den store Bagage, der bestod af et Tæppe og en Sagførermappe indeholdende en Æske Tobak, et Lagen, et Haandklæde og diverse Smaating, bevirkede, at der kom lidt Slinger i Valsen, hvorfor Gudmund bekymret forhørte sig, om det ikke var bedst, at jeg tog hjem igen; vi skulde nemlig være nede i Lejren inden Klokken 12, saa der skulde trædes til i Pedalerne, hvis vi skulde naa det; men næste Dag tog en Del K.U.'ere derned, og da de skulde starte ved Middagstid, kunde jeg tage den lidt mere gelinde, hvis jeg slog Følge med dem; det vilde jeg dog ikke høre Tale om og vi fortsatte saa med en for mig næsten æventyrlig Fart forbi Damhussøen og ud ad Roskilde Landevej mod Glostrup. Her var jeg kommen forrest og skulde netop svinge uden om en Hestevogn i S-Kurven lige før Glostrup da to Motorcykler kom lige bag ved mig og jeg cyklede da over i højre Side for at komme af Vejen. Men sikke en Skylle af den ene Motorcyklist fordi jeg kørte i den gale Side og af bare Befippelse over dette kørte jeg op i en Skærvebunke uden at der dog skete det mindste hverken med Cyklen eller mig.

Da jeg var kommen vel paa Benene igen havde de andre indhentet mig og vi jollede videre til Roskilde hvor vi ankom Kl. 9⁰³. Jeg havde ventet at vi skulde have holdt Hvil i Roskilde men Kaj og Gudmund der nu havde Teten pacede videre og vi andre maatte følge Trop da vi var kommen forbi 35-Kilometerstenen gjorde vi Holdt ved Svogerslev Kro og

U.17 cyklehold 1924

jeg tog en Kaffe med Plumkage hvilket blev Kr. 1.30 samt 10% Restaurationsskat foruden andre 10% i Drikkepenge. Efter 25 Minutters Hvil fortsatte vi men det blev en haard Tur, den sidste: Opad Bakke nedad Bakke og opad igen og det kneb ogsaa for mig at holde det forcerede Tempo men saa blev de andre tilbage og vedblev at heppe mig, alias "Fænomenet", fremad og synge Sange og den ene Kilometer sneglede sig forbi efter den anden og endelig naaede vi 48-Kilometerstenen hvor vi skulde dreje af og saa for vi videre ad Sideveje og Krinkelkroge ind gennem en Skov og saa over en Tange ud paa Bramsnæsset og Næsset igennem, endelig Kl. 11½ stod vi ved maalet: Bramsnæs Sommerlejr, fire smaa og et lidt større Træhus yderst paa en vindomsust Halvø bevokset med stridt Græs; det er Bramsnæs og dog er der kun faa Steder paa Sjælland der kan maale sig med det hvad angaar Skønhed og Herlighed.

Vi havde ventet at der var nogle til at tage imod os naar vi kom men vi blev slemt skuffet der var ikke en Sjæl saa krøb vi i Seng men atter en Skuffelse Sengen var kun en Træramme med tykt Jernfletværk der var hverken Madras, Halm eller noget andet. Saa krøb vi da i "Seng" med det meste af Tøjet paa og et Tæppe svøbt om os men du store Kineser ih hvor det smertede i Ryggen naah omsider faldt vi dog i Søvn.

"Der er et yndigt Land," tonede gennem Træhytten det knagede og bragede i "Sengene" Tegnet paa at vi var vaagne og saa blev der udvekslet formummede Hentydninger om at vi kunde bruge hinandens Ryg til Skakbræt. Vi faldt atter i Søvn men vaagnede en Time senere og gik udenfor for at se Solopgangen. Smuk og majestætisk steg den ildrøde Kugle op bag Eibybro's opdyrkede Bakker højere og højere steg den paa Himlen og da Græsset var tilstrækkeligt gik vi ud og lagde os der og sov til Klokken var 6½ saa gik vi i Vandet tog dernæst Tøjet paa og gjorde os i Stand og da "N.C."s Kone og en ung Pige nu ankom fra en nærliggende Gaard fik vi nok at gøre med at hente Vand og slæbe andre Ting op til

Bramsnæs sommerlejr 1922

Bramsnæs Vig

Køkkenet da de straks skulde i gang med Middagsmaden og dernæst tog vi fem en Rotur over Bramsnæs Vig til Eibybro og tilbage igen. Paa Tilbageturen mødte vi N. C. Petersen som bad os om at tage nogle Pakker med fra Baadeboen og saa sejlede vi videre i forrygende Modvind og Modstrøm endelig naaede vi Landgangs og saa gik vi hjemad jeg med en 50 pund Sæk Ris paa Ryggen.

Nu ved Middagstid indtraf K.U.'erne og vi spiste saa til Middag den bestod af Sødsuppe og Rabarberkage. Om Eftermiddagen var vi oppe i Kroen (her tog Gudmund og Carlo Afsked med os da de skulde hjem og paa Arbejde næste Dag) og hentede Mel og Brød og der satte vi for resten 2 Sodavander til Livs (pr Mave), "N.C." spænderede dem. Da vi kom hjem fik vi Chokolade og saa gik vi og drev til Aftensmaden skulde indtages den stod paa Rugbrød og Rabarberkompot og Ost og til den paa-følgende The fik vi Sigtebrød. Vi gik saa og nød en stille Aftenspibe var paa Limpinden hvilket paa københavnsk er Lukom en gros hvorpaa vi sov dejligt efter at have faaet et ekstra Tæppe af "N.C.".

Straks da vi vaagnede næste Morgen gik vi i Vandet og derpaa kom vi hurtigt i Tøjet det havde øsregnet hele Natten (Cyklerne stod om Natten i Spisesalen) men nu var det holdt op; dog truede det stadigt. Kl. 8½ spiste vi Morgenmad der bestod af et Spølkum god Havregrød og en Kop herlig Mælk bagefter The med Osteklemmer og Sigtebrød. Resten af Formiddagen gik vi og drev og saa gjorde vi os i Stand da vi om Eftermiddagen skulde til Holbæk paa Cykle. Vi slugte Maden der af Ris og tørrede Æbler kogt sammen og Kærnemælk til. Det truede med at blive et typisk dansk Sommerregnvejr og jeg laante derfor et Regnslag af en af K.U.'erne og saa tog vi af Sted. Det var lidt svært at komme i Gang da Terrainet steg stærkt op mod Roskildevejen en Skylle fik vi ogsaa men Regnslaget gjorde god Nytte. Lidt før 61-Kilometerstenen kom vi ind i Holbæk en idyllisk Provinsby. Vi var rundt i Byen og købte Kort og diverse Småting til Drengene og Køkkenbruget i Kolonien endvidere Bolscher Chokolade Frimærker og Souvenirs for mit Vedkommende bestod den sidste af en Kniv til Kr. 3,50 den gamle havde jeg tabt den

Algade i Holbæk 1924

foregaaende Aften; vi gik bagefter ind paa en Restauration eller snarere et Conditori her gav Kaj Kaffe og en hel Smørkage til hver af os (Kaj, Hans Børge og min egen Ringhed), her skrev vi paa Postkortene og sendte dem af. Saa tog vi hjemad i herligt Vejr og med godt Skub paa og ankom til Lejren lige som K.U.'erne satte den første Klemme Aftensmad til Livs. Menuen var som følger: Et Stykke med Hornfisk en Osteklemme en Kop Kærnemælk og til Slut en Kop The med Sigtebrød. Om Aftenen var vi en Tur rundt om Næsset, tog en Sodavand paa Kroen røg et Par Piber Tobak og gik saa i Seng.

Næste Morgen, Tirsdag den 4. Juli, vaagnede vi Kl. 8 og det kan nok være vi skyndte os i Tøjet for at være i Orden til det obligate Morgenmaaltid Kl. 8½, det var for koldt til at gaa i Vandet og vi tre U.17'er gik derfor hen paa Kroen og tog et Slag Kegler. Kl. 12 spiste vi Middagsmad der bestod af et Spølkum Kernemælk med Sukker i og et tykt Stykke Rugbrød til dernæst en Portion brune Bønner med noget Flæsk. Om Eftermiddagen tog vi pr. Apostlenes Befordring over til Skoven ved Langtved Færgetro og her havde vi først en Konkurrence i Løb men det gik galt for mig allerede i Indledningsheatet da jeg faldt to Gange fordi mine Sko var saa glatte ogsaa i et Opsamlingsheat faldt jeg men her blev jeg dog Nummer to og fik min Belønning et Stykke Chokolade med Creme. Dernæst legede vi en udmærket "Røvere og Soldater" og tog saa hjem til Aftensmaden: En Kop Kærnemælk med et Stykke med stegt Torsk og et Stykke Ostemad, hvilket sidste jeg dog altid sprang over, og et Stykke Sigtebrød til en Kop The. Om Eftermiddagen maatte jeg stoppe mine Benklæder da de var gaaet i Stykker paa Grund af den megen Cyklen imens spillede de andre Fodbold hvilket jeg afholder mig fra for ikke at ødelægge mine brune Sko. Om aftenen gik Triumviratet fra U.17 og nogle K.U.ere en lang Tur over ad Eibykanthen til forresten mødte vi nogle Mænd der havde en Vandreløjr oppe ved Hovedlandevejen til Horns Herred; vi havde paa lang Afstand set Teltet og vilde storme det i den Tro at det var en Spejdertrops men da vi saa hvis det var opgav vi straks Planen (mest af Hensyn til os selv) og det hele fik en for begge Parter fredelig Afslutning. Da vi kom hjem ved 12-Tiden fik vi en Overhaling af N.C. fordi vi kom saa sent og den lagde vi os til at sove paa.

Dagbogens forfatter Poul Johansen 1923

Næste morgen, Onsdag den 5. Juli, var det Regnvejr og da vi stod sent op naaede vi kun med Nød og næppe at være i Orden til Morgenmaaltidet. Om Formiddagen legede vi inde i Spisestuen da det regnede men da Vejret bedrede sig flyttede vi ud paa Grønsværet. Til Middagen fik vi Plukfisk og Kartoffler bagefter Kørvelsuppe. Om Eftermiddagen var vi en Tur i Vandet hvorefter vi gik til Rygaard det Gods der ejer Bramsnæs og mægtige Landstrækninger Syd for Eiby blandt andet en herlig Dyrehave; vi skulde købe Rabarber hos Rygaardgartneren og vi havde for resten haabet at kunne købe nogle Jordbær for egen Regning men de havde ikke nogen og den Smule der var fik vi gratis. Saa gik atter hjemad og ved 6-Tiden var vi i Lejren. Til Aftensmad fik vi Ostemad, Rugbrød og Plukfisk og The med Sigtebrød. Om Eftermiddagen var Otto Jensen og Svend Jensen ankommet til Lejren. Om Aftenen blev der spillet Fodbold og jeg spillede med i 2. Halvleg i Stedet for Svend Jensen. Saa gik vi en Tur rundt om Næsset; da vi kom tilbage fik Kaffe og Kiks hvilket vi var blevet snydt for om Eftermiddagen da vi var i Rygaard. Saa gik vi i Seng og sov herligt til næste Morgen.

Torsdag Morgen, den 6. Juli, vaagnede vi ved 7½ Tiden og saa gjorde vi os i Stand og indtog Morgenmaaltidet Kl. 8½. Hans Børge var blevet Opvaske dreng og Piccolo i skøn Forening. Da han var blevet færdig Kl. 10½ tog vi, Kaj, Hans Børge, Svend Jensen og jeg,

pr. Cykle til Kirkesonnerup, hvor vi skulde købe noget til Lejren hvortil vi vendte tilbage Kl. 12. Til Middag fik vi dejlig Rabarbersuppe med ristet Sigtebrød i og bagefter fik vi stegt Lever og Kartoffler. Om Eftermiddagen gik vi og drev og var blandt andet i Vandet af den Grund kom jeg for resten for sent til den obligatoriske Eftermiddags-Læskedrik der i Dag bestod af Kærnemælk og Rugkiks saa at jeg endnu ikke har indtaget denne Forfriskning en eneste Dag til reglementeret Tid. Med Posten modtog jeg 3 Kort hjemmefra; da Hans Børge ikke fik noget Brev og derfor heller ingen Besked om hvor længe han maatte blive her tog han hjem i Eftermiddags ved 4 Tiden. Aftensmaden bestod af et Stykke med Lever et med Ost og et Stykke Sigtebrød til Teen. Om Aftenen legede vi og spillede Fodbold saa fik vi atter Te og krøb saa til Køjs. Næste Morgen Fredag den 7. Juli kom vi sent op slugte Morgenmaden og tog derpaa en Tur ud at ro. Kaj Olsen, lille Krølle, viste en glimrende Svømmefærdighed og svømmede et langt Stykke med Baaden; den ene Aare knækkede og efter lang Tids Parlamenteren gik det i Orden med en Krone i Erstatning. Middagsmaden var kogt Hornfisk og Rabarbergrød. Om Eftermiddagen var vi i Rygaard Skove og legede og fik Rugkiks og Ti-Øres Wienerbrød og jeg lærte en af K.U.'erne, Aksel, nærmere at kende. Paa Tilbageturen fik jeg en stor Sæk Dyner at slæbe paa. Til Aftensmad fik vi Hjerter med Kartoffler Rugbrød til, dernæst Ostepind, Sigtebrød og Te. Hans Børge er kommet tilbage til Lejren i Eftermiddags. I Aften var jeg ude at sejle sammen med Svend Jensen og Kaj Jørgensen, store Krølle; vi havde en Del Fornødenheder til Lejren med tilbage fra Kroen. Nu skal jeg i Seng, Klokken er cirka 10.

Lørdag den 8. Juli oprandt og Dagen var præget af den planlagte snarlige Hjemrejse. Paa en Maade vilde jeg helst være bleven til om Søndagen og saa været taget hjem sammen med Resten af U.17'erne men da det var Etlars Fødselsdag den 8. bestemte jeg mig til at tage hjem denne Dag sammen med nogle K.U.'ere. Hjemrejsen forløb programmæssigt med Hvil i Svogerslev Kro og Hedehusene; af Uheld havde jeg kun eet og det kunde jeg takke en tosset Margarinebilschauffeur for; heldigvis skete der ikke andet end at jeg væltede men der var ellers oplagte Chancer for et Uheld af mere alvorlig Art.

At jeg var dødtræt da jeg arriverede til de hjemlige Kødgryder skal jeg villig indrømme men det havde været en herlig Sommerferie der fuldt ud havde givet mig Ret i den Opposition som jeg den foregaaende Vinter havde ført mod visse Medlemmer af U.17 der havde udtalt sig mindre rosende om Forholdene paa Bramsnæs Sommeren 1921.

Renskrift af Originalmanuskriptet
udfærdiget paa Bramsnæs den 1-8 Juli 1922
Poul Johansen

Lördagen den 1. juli Kl. 6⁴⁵ Aften mødte jeg
Gudmund Laugesen, Kaj Christiansen, Carlo Lar-
sen og Hans Børge Krogh,ovre ved Fredensborg-
gade Nummer 7. Lidt i 7 startede vi ud ad
Hillerødgade og Hulegaardsvej; den store Bagage,
der bestod af et Fæppe og en Jagførermappe in-
deholdende en Eske Tobak, et Lagen, et Haand-
klæde og diverse Smaa ting, bevirkede, at der kom
lidt Slinger i Valsen, hvorfor Gudmund bekym-
ret forhørte sig, om det ikke var bedst, at jeg tog
hjem igen; vi skulde nemlig være inde i Lepen inden
Klokken 12, saa der skulde trædes til i Pedalerne,
hvis vi skulde nåa det; men næste Dag tog en
Del K. W.'ere derned, og da de skulde ved Mid-
dags tid, kunde jeg tage den lidt mere gelinde,
hvis jeg slog Følge med dem; det vilde jeg dog ikke
høre Tale om og vi fortsatte saa med en for mig
næsten ceventyrlig Fart forbi Damhusøen og
ud ad Roskilde Landevej mod Glostrup. Her
var jeg kommen forrest og skulde netop springe uden om en Hestevogn

Dagbogens første side